

ESMTK

Etikai kódex

Szerző:

Katona Roland

Nagy Dániel

Tartalomjegyzék

<i>Előszó</i>	3
<i>Az etikai normák alapja: a nevelési filozófia</i>	4
<i>1. A Magyar Labdarúgó Szövetség etikai előírása játékosok számára</i>	6
<i>2. Etikai elvárások az Egyesület játékosai számára</i>	8
<i>3. A Magyar Labdarúgó Szövetség etikai előírása labdarúgó edzők számára</i>	11
<i>4. Etikai elvárások az Egyesület labdarúgó edzői számára</i>	13
<i>5. A Magyar Labdarúgó Szövetség etikai előírása egyesületi vezetők számára</i>	14
<i>6. A Magyar Labdarúgó Szövetség etikai előírása a labdarúgó mérkőzések és foglalkozások nézőinek</i>	16
<i>7. Etikai elvárások az Egyesület labdarúgó mérkőzéseit és foglalkozásait látogatók számára</i>	17
<i>Végző</i>	18

Előszó

„Mint minden sportegyesület, mi sem egyszerűen a sportolás lehetőségének megteremtésére szövetkeztünk. Ennél többről van szó. A célunk az, hogy sportolóink igazi közösséggé formálódjanak – csapattá váljanak –, életre szóló barátságokkal, amelyek természetesen nem csupán a sportpályára korlátozódnak.

A labdarúgást körülvevő, átlengő kulturált viszonyok, „szellemiség” létrehozása nem pénzkérdés, inkább lelki és neveltetési folyamat végeredménye, végterméke lehet. Olyan következő generációk „kitermelése”, amelyek fogékonyak az emberi értékekre, kötődni tudnak és igénylik a minőségi életkörülményeket. Ezt azonban nem elvárjuk, hanem neveltetésük alapján fáradozunk ezek létrehozásáért, és a létrehozott értékek, hagyományok megőrzéséért, ápolásáért.

Szakosztályunk célja, hogy a felnőttek által játszott labdarúgást megszeretessük a gyermekekkel és felkeltsük érdeklődésüket a játék iránt. Szakmai képzésünkben a hosszú távú célok szerinti oktatás, a sokoldalúság, a személyiségfejlődés természetes ütemének megfelelően felépített képzés, a játékosan tanult és begyakorolt mozgássorok elérése a cél. A felnőtt játékos csak akkor lesz szabadon gondolkodó, váratlan megoldásokra képes, dönteni tudó, kreatív egyéniség a pályán, ha bizonyos játékhelyzetekben ismerkedik meg a játékkal és a technikai elemeket ott gyakorolja be.

*Az egészséggel kapcsolatos ismeretek megtanítása mellett elengedhetetlen azoknak a tevékenységfajtáknak, interperszonális kapcsolatoknak, konfliktuskezeléseknek, önnevelési stratégiáknak a fejlesztése is, amelyeken keresztül a játékosok értékrendszerét is befolyásolni lehetne. **Ez hosszú távon a felnövő korosztályok életésélyeit javíthatná. Ez pedig a társadalom egészének érdeke, egyben értéke is.***

(Nagy Dániel, sportigazgató)

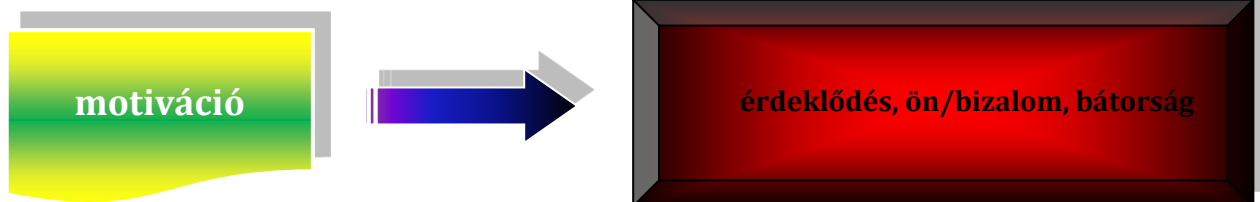
Az etikai normák alapja: nevelési filozófia

„A felnővekvő nemzedék a sportban kicsinyben hozzáedződik az élet nagy arénájához.” (Charles Kingsley)

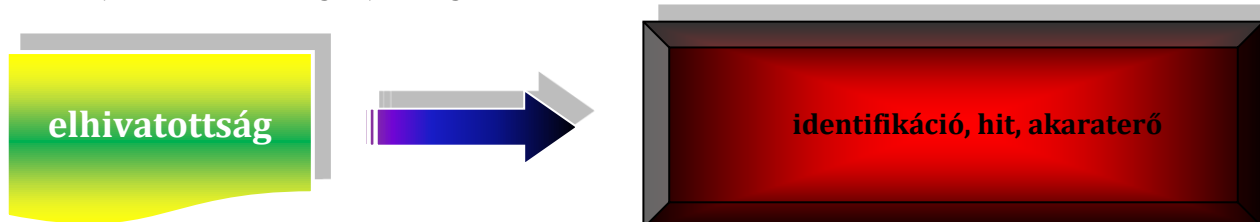
A sport etikai szempontból nem más, mint a társadalom és a kultúra gazdagításának, valamint egyének, csoportok, nemzetek közötti megértésnek, együttműködésnek egyik eszköze és felülete. A sport mindenkinek lehetőséget nyújt képességei felismerésére, kifejezésére és fejlesztésére, az önismeret javítására, ezáltal a társadalomba való minél sikeresebb integráció biztosítására. Mindemellett örömet szerez művelőinek, hozzájárul a fizikai, valamint pszichikai-mentális egészség megőrzéséhez. Kitűnő nevelési eszköz az ifjúság körében, elősegíti az egyéni jólétet, a társadalmi együttélést, továbbá az egyén és a társadalom harmóniájából fakadó érvényesülést.

Az etika nem korlátozódik az írott szabályok betartására. A labdarúgás esetében a sportágban résztvevők egymással szemben tanúsított helyes magatartását és az ebből következő alkalmazkodási szellemet foglalja magába. E magatartás és nézet megteremtése azonban egy megfelelő alapokra helyezett, lehetőleg minden téren helytálló, széleskörű gondolkodásmódot igényel. **Utánpótlás nevelési filozófiánk célja, hogy egyesületünk tagjai olyan egyéniségekké váljanak, akik képesek a sport által kialakított „etikai példakép” szellemének egyes tulajdonságait elsajátítani, ezeket a mindennapi élet egyes területén alkalmazni, hirdetni és továbbadni.** Egyesületünk e cél elérését sajátos filozófiája mentén a következő alapokra helyezi:

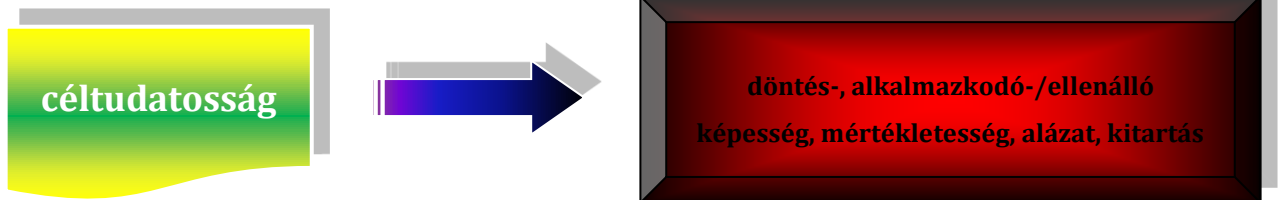
- **Motiváció:** A labdarúgásba mind sportágba, mind hivatásba való belépéshez mindenekelőtt a motiváció megteremtése, valamint annak fenntartása szükséges. Az egyénnek a sport attraktivitását kifejezve igyekeznie kell a sportág iránti *érdeklődést* felkelteni. Ehhez szükséges elsősorban *önbizalommal* rendelkeznie képességeivel szemben. Továbbá *bízni* kell szavaznia környezetének kompatibilitásában az értékes és sikeres munka érdekében, mindebből pedig *bátorságot* meríteni egy hosszú távú, konstruktív folyamat elkezdéséhez.

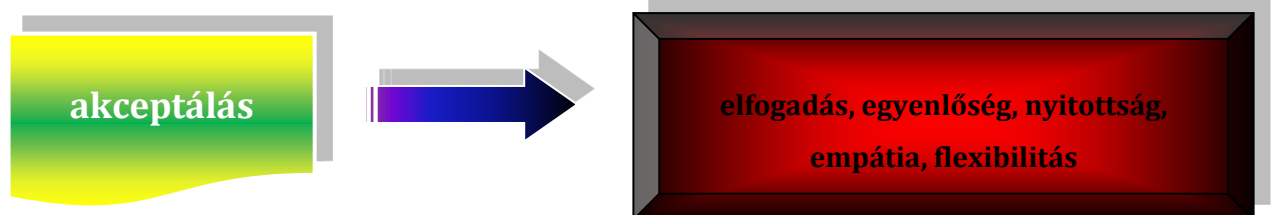
- **Elhivatottság:** Megfelelő motivációs állapotban jó eséllyel kialakítható az egyén elköteleződése a sportág iránt. Mindehhez képesnek kell lennie az egyénnek a labdarúgás fogalmával és jelenségével *identifikálódni*, melybe *hitet* és *akaraterőt* fektetve, a sportág iránti szeretetét igyekszik kifejezni. Ezzel egyfajta kapcsolatot kialakítva a sport és annak játékosa között maga a jelenség további vonzerővel bír nézői számára.

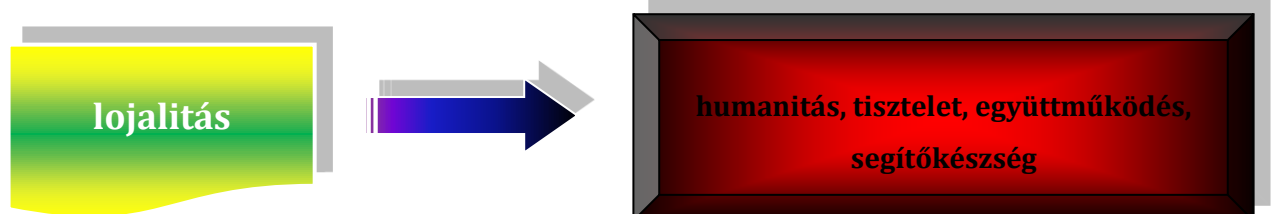
- **Céltudatosság:** Az elkötelezett személyiségre alapozva tűzhetünk ki a játékos fizikai és mentális képességeinek megfelelő célokat. Az egyén céltudatos gondolkodásához szükséges, hogy a játékos a környezete által ért impulzusokra megfelelően tudjon reagálni. Ennek feltétele a *döntésképesség*, az ennek következményéből fakadó *alkalmazkodó- és/vagy ellenálló képesség*, a *mértékletesség*, valamint a cél érdekében felállított *alázat és kitartás*. Egy ilyen minőségű céltudatosság a labdarúgás hivatásbeli űzésének alapfeltételeit teremti meg játékosának gondolkodásában.

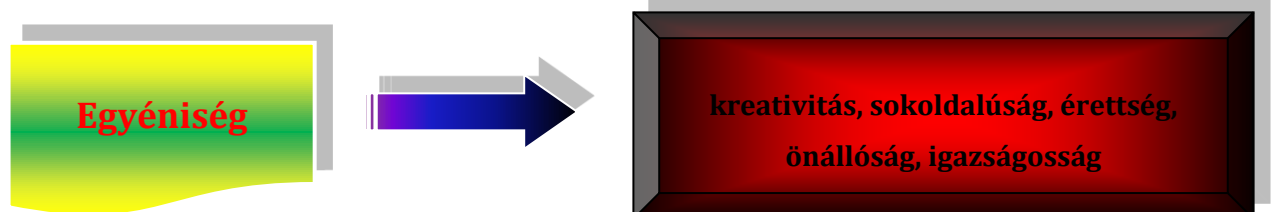
- **Akceptálás:** A labdarúgás csapatjáték. Egy közösségbe való sikeres integráció, valamint annak kohéziójának megteremtésének alapköve egymás *elfogadása*, a hierarchikus, keretek által korlátozott gondolkodás felülírása az *egyenlőség* elvével. Mindez *nyitottságot, empátiát és flexibilitást* igényel az egyéntől.

- **Lojalitás:** A hosszú távú, konstruktív, bizalomalapú, sikeres munka a felek egymás iránti hűségét feltételezi, annak hiánya aligha követ kiváló eredményt, mintsem kudarcot. E lojalitás egy *humanitásra* fogékony, a másik iránt *tiszteletet* tanúsítani képes, *együttműködésre* alkalmas, *segítőképz* személytől várható el.

- **Egyéniség:** Egy motivált, elhivatott, céltudatos, elfogadó, lojális gondolkodású személy minden képességgel rendelkezik ahhoz, hogy *kreatív, sokoldalú, érett és önálló* játékos, a mindennapi életben pedig egy ilyen magánszemélyiséggé váljék. Legfőbb erénye e személynek az *igazságosság*, a képesség, hogy teljes átlátással a legmegfelelőbb döntést tudja meghozni a konstruktivitás és a sikeresség jegyében. Ezt a személyt tekintjük *egyéniségnek*.

1. A Magyar Labdarúgó Szövetség etikai előírása játékosok számára

A mérkőzések minősége, a résztvevők és nézők öröme és szórakozása elsősorban a játékosok teljesítményétől és magatartásától függ.

2.1. A képességek fejlesztése, maximális erőfeszítés a győzelem érdekében

Minden játék célja a győzelem. Aki nem a győzelemért harcol, becsapja csapatát, annak szurkolóit, az ellenfelet, a nézőket és rossz fényben tünteti fel önmagát. A játékos tegyen meg minden tőle telhető erőfeszítést a játék minél magasabb szintű elsajátítására.

2.2. A csapatvezetők tiszteletben tartása

A játékos kövesse az edző és a csapatvezetők utasításait, feltéve, hogy ezek nem mondanak ellent ezen etikai normák szellemével.

2.3. Az ellenfél tiszteletben tartása

Az ellenfél éppúgy szereti a futballt, mint mi magunk, és ő is győzni akar. A mérkőzés küzdelem, de nem háború. A játékos - tekintet nélkül a mérkőzés eredményére - mindenkor tanúsítson megbecsülést az ellenfél iránt.

2.4. Az ellenfél testi épségének megóvása

A játékos ne veszélyeztesse az ellenfél testi épségét, kerülje az erőszakot és durvaságot, segítsen a sérült ellenfélnek. Kerülje az ellenfél hátrányára elkövetett csalás különböző formáit, pl. szabálytalanság vagy sérülés tettetését az ellenfél megbüntetésének kiprovokálására.

2.5. Tisztelet a játékvezetővel és segítőivel szemben; a szabályok betartása

A labdarúgás olyan játék, amelynek a szabályai egyszerűek, mindenki által megtanulhatók, érdemes ezekkel pontosan tisztában lenni. A játékvezető a szabályok legfőbb őre, akinek ítéleteit tisztelettel kell fogadni, ami egyúttal a játékosok és a csapat mentális erejének is fokmérője.

2.6. A szurkolók megbecsülése

A játékos tegyen meg mindent annak érdekében, hogy magatartása és teljesítménye a közönség számára vonzó legyen. Tartsa tiszteletben az ellenfél szurkolóit is. A bekiabálásokat nem kell mindig „meghallani”, még kevésbé reagálni rájuk. A játékos mindenkor tartózkodjon a nézők hergelésétől.

2.7. Sportszerű és példamutató magatartás a játéktéren kívül is

Az öltözői magatartás nem az indulatok – főleg nem a negatív indulatok – szabadjára engedése, sokkal inkább a felhevült játékosok megnyugtatója.

2.8. Az „anti-futball”, az időhúzás minden formájának kerülése

A pozitív játék akkor is követelmény, ha a csapat már elérte a kívánt eredményt.

2.9. Ellenállás sportszerűtlen kísértéseknek

A dopping, a korrupció, a mérkőzés eredményében való megállapodás - ideértve a fogadási csalásokat is -, akkor is etikai vétség, ha nem kerül nyilvánosságra. Az ellenfél fizikai megfélemlítése, vagy egyes játékosok „taktikai eszközként” harcképtelenné tétele nem lehet része a taktikának.

2.10. Az írott vagy elektronikus sajtónak nyilatkozva a pozitív elemek kiemelése, mások – játékosok, vezetők vagy az ellenfél bírálatának kerülése

E nyilatkozatok gyakran nagyobb nyilvánosságot kapnak, mint maga a mérkőzés; érdemes néhány pillanatig (többször általában nincs idő) meggondolni a következményeket.

2.11. A labdarúgó, mint példakép

A játékos tegyen meg mindent annak érdekében, hogy teljesítménye és magatartása járuljon hozzá a labdarúgás társadalomban elfoglalt helyének elismeréséhez és népszerűségének növeléséhez.

2. Etikai elvárások az Egyesület játékosai számára

2.1. Viselkedés a létesítmény területén

A létesítmény területén a játékos kiemelten az egyesület egyik első számú képviselője. Alapvető elvárás vele szemben, hogy annak (el)ismertségéhez hozzájáruljon, jó hírnevét magatartásával és cselekedeteivel ne csorbítsa. Ennek függvényében kötelessége tiszteletet tanúsítani a létesítmény területén tartózkodó személyekkel szemben. Szűkebb értelemben a létesítmény területén a dohányzás, alkohol tartalmú ital behozatala, fogyasztása vagy felkínálása más személyek számára, valamint a rend megzavarása, bomlasztása – már csak sportolói mivoltból is- **SZIGORÚAN TILOS!**

(Az ezt megtagadó viselkedés mindennemű sporttevékenységtől való eltiltást, valamint a létesítmény területére való belépés tilalmát vonja maga után!)

A létesítményhez tartozó egyes helyiségekben szemetelni, azokat rendetlen állapotban elhagyni NEM SZABAD. Labdázni csak az arra kijelölt pályákon szabad.

(Az egyes helyiségekben a rend ellenőrzéséért az adott helyiséget elhagyó utolsó személy felelős!)

2.2. Öltözői magatartás, eszközhasználat

Az öltözőhelyiség az egyesületen belül a játékos saját szobája, annak rendjéért és tisztaságának megőrzéséért a létesítmény területén való tartózkodás alatt ő maga felelős. Úgy, ahogy a sporttelep egész területén, az öltözőben is fokozottan kerülendő másokkal szemben a deviáns vagy renitens viselkedés. Továbbá meg kell adni a tiszteletet a helyiségben tartózkodó edző, vezető vagy más, idősebb korú személy úgy, mint a csapat- és egyesületi társak számára is.

A létesítmény területén az öltözőhelyiségbe való belépés előtt, illetve annak elhagyása után mobiltelefon, hangtechnikai és egyéb elektronikai eszköz használata engedélyezett, az öltözőn belül kizárólag edzői és/vagy vezetői engedéllyel szabad. Ezeket az eszközöket AZ ÖLTÖZŐHELYISÉGBE VALÓ BELÉPÉS ELŐTT **lenémított** vagy **kikapcsolt** állapotban el kell tenni!

(A mobiltelefon és/vagy egyéb elektronikai eszköz megadott időn túl való használata, esetleges zavarása az eszköz elvételét vonja maga után! Az eszközt a sporttevékenységet követően az öltözőhelyiség elhagyása után kapja vissza annak tulajdonosa! Amennyiben az edző és/vagy vezető szükségességét látja, elrendelheti a különböző elektronikai eszközök összegyűjtését megérkezésükor, az öltözőhelyiségbe lépés előtt. Azokat távozáskor, az öltöző elhagyása után kapják vissza azok tulajdonosai!)

2.3. Sportpályán tanúsított magatartás

Az egyesület legfőbb képviselői területe a futballpálya. Az itt – elsősorban játékosok által – tanúsított viselkedés döntően határozza meg, hogyan vélekednek egyesületünkről. Az egyesület presztízse, annak fenntartása és a futballpályán való sikeresség is kiemelt etikai rendet kíván meg, amelyek a labdarúgó foglalkozások és mérkőzések alkalmával, az öltözőhelyiségek elhagyásától egészen azok újbóli igénybe vételéig szigorúan érvényesek. Ennek értelmében a játékos kötelessége a futballpálya területén csak és kizárólag labdarúgó tevékenységgel foglalkoznia. A tevékenységet elsősorban edzői és/vagy vezetői utasításra – de semmiképp nem szurkolói, nézői felszólításra – tudásának legjavát hozzáadva igyekszik kivitelezni. Az egyes labdarúgó mérkőzések, rendezvények során az ellenfél csapatával, azok vezetőivel és szurkolóival szemben tiszteletet tanúsít, azok megkezdéséhez és lezárásához tartozó etikettnek eleget tesz (bevonulás, kézfogás, gratuláció).

(A nem megfelelő magatartást tanúsító személy[ek] edzői és/vagy vezetői szankcióban részesülnek! Szélsőséges esetek a játékos[ok] mindennemű sporttevékenységtől való eltiltását vonja maga után.)

2.4. Találkozás, késés, hiányzás

A játékos az egyes sportolási alkalmakon az előre kijelölt találkozási helyen és időpontban köteles megjelenni. Ez alól csak abban az esetben élvezhet mentességet, amennyiben arra edzője és/vagy vezetői engedélyt adtak rá.

(Az engedély nélkül az adott helyen és időpontban meg nem jelenő játékos(ok) edzői és/vagy vezetői szankcióban részesülnek!)

A sporttevékenységet megelőző játékos értekezletről, valamint a sportalkalomról való késés vagy késési szándék azok megkezdése előtt előre jelzendők.

(Ellenkező esetben az érintett személy[ek] edzői és/vagy vezetői szankcióban részesülnek!)

A játékos köteles LEGKÉSŐBB AZ ADOTT SPORTTEVÉKENYSÉGET MEGELŐZŐ NAPON előre jelezni hiányzási szándékát. Kivételt képeznek: betegség, baleset/tragédia.

2.5. Felszereléssel kapcsolatos elvárások

A labdarúgó edzések alkalmával KÖTELEZŐ az egyesület által biztosított egységes felszerelés (póló, tréning szett) használata. Az egységes felszerelés szezonális használatáért a játékos felelős, azonban edzői és/vagy vezetői felszólításra kötelessége annak eleget tennie. A sportcipők tisztasága a labdarúgás iránti elkötelezettség egyik fokmérője. Mérkőzésnapokon az egyesület által biztosított egységes gálamelegítő szettben való megjelenés ELENGEDHETETLEN.

2.6. Felhasznált eszközök kezelése

Az épületben elhelyezett eszközök elvétele és visszatétele ugyanabban a rendben teendők, ahogyan azt a szervezet arra kijelölt személyzeti tagja rendelkezésre bocsátja. Amennyiben szükséges, az arra kijelölt személyzeti tag keresendő fel további eszközök biztosítása érdekében. A foglalkozások alatt a játékos felelős a felhasznált eszközök meglétéért, épségéért.

(A nem megfelelő számban visszaszolgáltatót eszközök pótlásához kártérítés formájában a játékos és adott korosztályos csapatának további játékosai kollektíven kötelesek hozzájárulni!)

2.7. A mértékletesség elve

Sportembernek lenni egyes íratlan kötelezettségek, életviteli szabályok betartásával jár. Ide tartozik többek között az étkezés időzítése, valamint egyes ételek és italok fogyasztásának ismerete. Az egészséges emésztés, valamint a mozgás kifogástalan kivitelezésének érdekében érdemes A SPORTTEVÉKENYSÉG ELŐTT LEGKÉSŐBB 2 ÓRÁVAL az étkezést befejezni. Ezen felül különböző magas zsírtartalmú és édesítőszer, ízfokozót tartalmazó ételek, valamint cukor- és szénsavtartalmú ital fogyasztása mellőzendő.

(Esetleges fogyasztásuk nem jelent mentességet a sporttevékenység kifogástalan elvégzése alól!)

2.8. Az egyesület képviselete, tisztelete

Azzal, hogy valaki az egyesület tagja, azt is vállalja, hogy az élet egyes területein a szervezetet képviseli. Ez esetben különösen kiemelt terület a különböző szintű és korosztályú válogatott csapatokban való szereplés. Itt az egyes beválogatott játékosoktól elvárt és egyéni kötelességüknek kell érezniük az egyesület jó hírnevének fenntartását és terjesztését. Emellett a tagság egyfajta bizalmat is kölcsönöz az egyesülethez tartozó játékosok, edzők és további vezetőségi tagok számára. Az egyesületnek megadott legalapvetőbb tiszteletre hivatkozva elvárt, hogy a játékos a szervezet beleegyezése nélkül nem vesz részt különböző rendezvényeken – elsősorban olyan sport- vagy kifejezetten labdarúgói rendezvényeken, melyek a játékos egészségére káros hatással bírhatnak (sérülésveszély stb.) –, emellett más csapatoknál előzetes egyeztetés és megbeszélés nélkül nem vesz részt tesztedzéseken, próbajátékon.

(Ellenkező esetben az érintett személy[ek] vezetői szankcióban részesülnek!)

3. A Magyar Labdarúgó Szövetség etikai előírása labdarúgó edzők számára

Az edzők etikai felfogása és magatartása kulcsfontosságú a labdarúgás etikájában. Személyiségük, morális beállítottságuk közvetlenül kihat az általuk vezetett egyesület vagy válogatott játékosainak magatartására, etikai színvonalára, sőt a nézők viselkedésére is. Szinte minden edzői szónak, döntésnek és gesztusnak erkölcsi hatása van.

3.1. A vezetésére bízott csapat fejlesztése, amely vonzóvá teszi a játékot a közönség számára

Természetes és helyes, hogy az edző a gondjára bízott csapat maximális eredményességére törekszik. Nem mindegy azonban, hogy ezt milyen eszközökkel éri el. A sportág és annak népszerűsége megköveteli a látványos, vonzó pozitív játékot.

3.2. A szaktudás megosztása az edző kollégákkal

A sportággal, fejlesztési érdekével szembeni, egyik legszebb kötelezettség a megszerzett szaktudás, elméleti és gyakorlati tapasztalatok megosztása a többi – különösen fiatalabb – edzővel. Kiemelkedő jelentősége van ennek előadásra, konzultációra való felkérés esetén.

3.3. A sportág megóvása negatív befolyásoktól, mint amilyen a rasszizmus, a durvaság, az anti-futball, a kábítószer, stb.

Ezek a veszélyek napjainkban erősebbek, mint a múltban. Nagy figyelmet kell fordítani az ilyen befolyásokra, mindent megtevé azért, hogy a játékosok ezektől mentesek maradjanak.

3.4. A nemzeti válogatottak és a saját egyesület érdekeinek egyenlő kezelése

Az edző ne akadályozza alapos ok nélkül játékosának szereplését a nemzeti válogatottban. Alapos ok lehet például a játékos betegsége, sérülése, a soron következő egyesületi mérkőzés sikerének féltése azonban nem.

3.5. Ellenállás sportszerűtlen kísértéseknek

A dopping, a korrupció, a mérkőzés eredményében való megállapodás, a „totó-csalás” stb. akkor is etikai vétség, ha nem kerül napvilágra. Az ellenfél fizikai megfélemlítése, vagy egyes játékosok „taktikai eszközként” harcképtelenné tétele nem lehet része a taktikának.

3.6. Játékosok nevelése a sportszerűség szellemére

Ez a kötelezettség az edzők legnemesebb feladata. Nem kell háttérbe szorítani az erőnléti, technikai, taktikai stb. oktatást ahhoz, hogy a játékosok megértsék és kövessék az etika szellemét, a játéktéren, az öltözőben, mérkőzésen és edzésen, sőt a mindennapi életben is. Egy csapat igazi értékét a befektetett munkával és sportszerű magatartással elért teljesítmény adja.

3.7. A játék- és versenyszabályok, valamint a játékvezetők tiszteletben tartása

A játék szellemének megőrzése elsődlegesen edzői feladat. Ide tartozik a játékosok felfogásának a szabályos játék szellemében való irányítása, a szabályok kijátszására irányuló kísérletek kerülése, továbbá a korrekt, tiszteletteljes magatartás a játékvezetőkkel szemben és ennek megkövetelése a játékosoktól.

3.8. Korrekt és példamutató magatartás az ellenféllel szemben

A sokszor emlegetett „az ellenfél nem ellenség” elv ma is érvényes. Az edző tartózkodjék például az ellenfél játékosainak szidalmazásától, velük szemben vulgáris kifejezések használatától.

3.9. Gondosság a médiával való kapcsolatban

Az edzőtől elvárható a média képviselőinek tájékoztatása, kérdéseinek – a személyiségi jogok keretein belüli – megválaszolása. Ugyancsak elvárható e nyilatkozatokban az igazsághoz és valósághoz való szigorú ragaszkodás, és a labdarúgás pozitív társadalmi értékelésének erősítése.

3.10. Speciális etikai követelmények fiatal játékosokkal, különösen gyermek labdarúgókkal foglalkozó edzőkkel szemben

A fiatalokkal foglalkozó edzőkre többletfelelősség is hárul. A fiatalok egészsége és erkölcsi nevelése fontosabb, mint a mérkőzések eredménye, fontosabb, mint akár az egyesület, akár az edző vagy éppen a szülők presztízse.

3.11. Gyermek futballistákkal foglalkozva, ugyanolyan figyelem a kevésbé tehetségesekre, mint a „nagy ígéretekre”

Bizonyos életkor alatt az eredményre való kizárólagos törekvés fizikai és/vagy mentális károkat okozhat. A mérkőzéseken elért sikerek mellett érdemes kiemelni és jutalmazni az igyekezetet.

3.12. A gyerekek – nemcsak sportbeli - jövőjének gazdagítása

A játékos és családjának olyan ismeretekkel való ellátása, amelyek a fizikailag és szellemileg egészséges életvitelt segítik elő.

4. Etikai elvárások az Egyesület labdarúgó edzői számára

4.1. Az egyesület által képviselt nevelési és játékközpontú elismerése

A szervezet által kialakított és képviselt felfogás sikeres alkalmazásának feltétele, hogy az azt közvetlen közvetítő, az egyes csapatokkal dolgozó edzők szintén elfogadják, csapataikkal ismertessék, és e szellemben neveljék játékosaikat. A nevelés mellett az egyesületre jellemző egységes játéktípus is a közösség mentális, valamint stratégiai erejét és összetartását tükrözi. Annak betartása és betartatása csapatszinten az edző felelőssége.

4.2. Példamutató magatartás tanúsítása

A létesítmény területén a játékos mellett annak edzője szintén kiemelten az egyesület egyik első számú képviselője. Az egyesület jó hírneve, valamint játékosainak viselkedése a labdarúgó edző magatartásával alapvető összefüggésben áll. Ezért elvárta a helyes, vezetői személyiséghez méltó, a létesítmény területén tartózkodó játékosok és további személyek számára példaértékű magaviselet tanúsítása, ezáltal az etikai normák betartatása.

4.3. Szakmai közösségben való együttműködés

Minden, az egyesületnél dolgozó edzőtől elvárta, hogy képes legyen edzőtársai személyiségével, szakmai tudásával és tapasztalatával szemben tiszteletet tanúsítani, azokra saját tudása és képessége alapján megfelelő módon pozitívan, fejlesztő hatással bírni. A szakmai együttműködésnek mindennemű esetleges perszónális sérüléstől vagy sértettségtől mentesen, állandóan konstruktív szellemben kell történnie. Az együttműködés további alapfeltétele az edzői szakmához tartozó alapelvárásoknak, az egyesület vezetői által előírt kötelezettségeknek való elégtétel.

4.4. Játékosok korrekt módon történő kezelése

A megfelelő edzői magatartás egyik feltétele, hogy az edző igyekezzen a csapattagok vezetői, mintsem főnökei lenni. Fontos a játékosok iránt tanúsított tisztelet, valamint reális elvárások, célkitűzések kitétele velük szemben. Mindehhez elengedhetetlen a játékosok személyiségének, valamint korosztályuk sajátosságainak ismerete. Kardinális erény a csapattal való győzni, vagy akár veszíteni tudás képessége. **Együtt sírunk, együtt nevetünk!**

4.5. Játékosokért való felelősség

A csapat minden egyes játékosáért azok létesítmény területén való tartózkodásakor közvetlen módon az edző felelős. Ide tartoznak mind az olyan szélsőséges esetek, melyek a játékosok viselkedéséből fakadnak, mind pedig egyes játékos, akár a közösség vagy külső hatás által okozott esetleges sérülés – ezek megelőzése vagy kezelése a csapatvezető hatásköre.

4.6. Szülők nevelésbe való bevonása

Az edzői munka sikerességét elősegíti, ha megfelelő szinten és módon biztosítjuk a gyermekek szülei számára a nevelési munkában való részvételt. Mindezt elősegíti a szülői közösség megfelelő tájékoztatása a sportághoz kapcsolódó nevelési feladatok alapjairól, valamint az őket is érintő hatáskörökről. Mindemellett fontos megszabni azt a szakmai határvonalat, amelyen túl az edző szuverenitást élvez, szem előtt tartva a gyermekek érdekeit.

5. A Magyar Labdarúgó Szövetség etikai előírása egyesületi vezetők számára

Az egyesületi vezetők magatartása, etikai felfogása döntő mértékben határozza meg az egyesület valamennyi tagjának, de különösen a játékosoknak sportszerű vagy sportszerűtlen viselkedését. A vezetői etika nemcsak egy-egy eset alakulására lehet kedvező vagy kedvezőtlen hatással, hanem hosszú távra is meghatározza az egyesület elismertségét.

5.1. A labdarúgás érdekeinek képviselése az egyesület szempontjából éppen úgy, mint a sportág nemzeti és nemzetközi vonatkozásában

Magától értetődő, hogy az egyesületi vezető elsődlegesen saját klubjának érdekeit képviseli. Magatartása és döntései azonban az egész sportág hazai és/vagy nemzetközi helyzetére is kihatnak. A vezetői etika kötelezettségei nem állnak meg az egyesület határainál, hanem magasabb szempontok érvényesülését is megkövetelik.

5.2. A nemzeti válogatottak és a saját egyesület érdekeinek egyenlő kezelése

A vezető ne akadályozza alapos ok nélkül játékosának szereplését a nemzeti válogatottban. Alapos ok lehet például a játékos betegsége, sérülése, a soron következő egyesületi mérkőzés sikerének féltése azonban nem.

5.3. Magánérdek alárendelése az egyesület érdekeinek

A klubját szolgáló vezető egyéni érdekei ritkán kerülnek összeütközésbe klubérdekkel. Ha mégis, akkor az etika megköveteli az érdekek mérlegelését, és csak nagyon súlyos esetben fogadja el az egyesület terhére hozott döntést.

5.4. Ellenállás sportszerűtlen kísértéseknek

A dopping, a korrupció, a mérkőzés eredményében való megállapodás stb. akkor is etikai vétés, ha nem kerül napvilágra és ezért nem von büntetést maga után. A sportszerűtlen kísérletek egyik legsúlyosabb formája a fogadási csalás, amelynek minden formája és mértéke teljes ellenállást követel.

5.5. A játék- és versenyszabályok tiszteletben tartása

Az egyesületi vezető kötelessége a játék- és versenyszabályok, valamint a sportvezetéssel kapcsolatos törvények, rendeletek stb. ismerete és azok követése, személyében és az egyesület képviselésében egyaránt.

5.6. A szurkolók helyes magatartásának elősegítése

Túl azon, hogy az egyesület felelős szurkolóinak magatartásáért, az egyesületi vezetőknek etikai kötelessége a szurkolók magatartásának pozitív irányba való terelése. Ide tartoznak olyan eszközök, mint szurkolói ankétok, mérkőzés közben intézkedés a túlságosan felhevült drukkerek lecsillapítására stb.

5.7. Pozitív kapcsolat a többi egyesület vezetőivel

Az egyesületi vezetők összefogása, a pozitív vezetői tapasztalatok átadása nagymértékben hozzájárulhat a hazai labdarúgás színvonalának, különösen szervezetségének.

5.8. A labdarúgó szövetség törekvéseinek támogatása

A nemzeti szövetség legjobb kezdeményezései is elbukhatnak az egyesületi vezetők támogatása nélkül. Ez a támogatás egyrészt tanácsadás, másrészt az elfogadott határozatok pontos végrehajtása és tartózkodás e határozatok nyilvános bírálatától.

5.9. Pozitív kapcsolat a játékvezetőkkel

A játékvezető éppen úgy a nemzeti vagy nemzetközi labdarúgás szolgája, mint az egyesületi vezető, még akkor is, ha szerepeik különbözőek. A játékvezetőkkel való pozitív kapcsolat nem csak az ítéletek tiltakozás nélküli elfogadását jelenti, hanem a játékosok, edzők és nézők hasonló magatartásra való ösztönzését is.

5.10. Korrekt kapcsolat a médiával

Ez a kapcsolat egyrészt a szükséges információk megadását, másrészt a személyiségi jogok kereteinek betartását, továbbá az igazsághoz és a valósághoz való feltétlen ragaszkodást jelenti.

6. A Magyar Labdarúgó Szövetség etikai előírása a labdarúgó mérkőzések és foglalkozások nézőinek

Ma már általánosan elfogadott igazság, hogy a mérkőzések nézői maguk is szereplői a játéknak. Magatartásukkal hozzájárulnak a mérkőzés jó vagy rossz légköréhez, rendjéhez és – ezeken keresztül – színvonalához is.

6.1. A mérkőzések hozzásegítése ahhoz, hogy ezek – az eredménytől függetlenül is – mindenki számára szórakoztató sportesemények legyenek

A mérkőzések hangulata nemcsak a játék színvonalától vagy az eredménytől, hanem a nézőtér légkörétől is függ. Igyekezünk ezt a légkört mindannyiunk számára kellemessé, oldottá tenni.

6.2. A kedvenc csapat sikerének sportszerű támogatása

A néző, szurkoló sokat tehet csapatának sikeréért. A sportszerű biztatás, éneklés stb. pozitív hatással van a teljesítményre. Ez a pozitív hatás segíthet az átmeneti visszaesések áthidalásában is.

6.3. Felelősség a csapatért

Érdemes szem előtt tartani, hogy minden egyesület felelős szurkolóinak viselkedéséért, tekintet nélkül a mérkőzés színhelyére (hazai vagy vendég). Kár lenne, ha a kedvenc csapat éppen híveinek magatartása miatt szenvedne büntetést.

6.4. Felelősség a játékosokért

Annak a játékosnak van a legtöbb segítségre szüksége, akinek aznap a szokottnál rosszabbul megy a játék. Szidalmazás helyett a türelem és a biztatás hozzásegítheti, hogy elmozduljon a mélypontról.

6.5. A játékszabályok ismerete

Azok a nézők, akik a szabályokat ismerik, jobban tudják értékelni a mérkőzést, elbírálni csapatuk és az ellenfél teljesítményét, és jobban megértik a játékvezetői ítéleteket.

6.6. Az ellenfél tiszteletben tartása

Ellenfél nélkül nincs mérkőzés. Alapelv, hogy az ellenfél nem „ellenség”. A hozzáértő néző az ellenfél jó teljesítményét is megtapsolja.

6.7. Minden játékos, sportvezető, játékvezető és néző emberi jogainak elismerése, nemzetiségüktől, etnikai és vallási hovatartozásuktól függetlenül

E tekintetben a „zéró tolerancia” ma már általánosan elfogadott etikai elv.

6.8. A játékvezető és segítői iránti tisztelet, az ítéletek elfogadása

Játékvezető nélkül épp úgy nincs mérkőzés, mint ellenfél nélkül. Ne feledjük: a játékvezetők működése, objektivitása és ítéleteinek helyessége szigorú kritériumok szerinti ellenőrzés alatt áll.

6.9. A sporttelep rendjének, épségének és tisztaságának megőrzése

A nézők sokat tehetnek azért, hogy a stadionok kellemes színhelyei legyenek a mérkőzésnek, és a következő alkalmakkor is érdemes legyen e sporttelepeket felkeresni.

7. Etikai elvárások az Egyesület labdarúgó mérkőzéseit és foglalkozásait látogatók számára

7.1. A létesítmény területén való tartózkodás

Az egyesület területén mind felnőtt látogatókra (szülő, rokon, hozzátartozó, pártatlan nagykorú személy) mind kiskorúakra egységes rendszabályok vonatkoznak. Ennek értelmében mindenki, aki a szervezet támogatójaként, vagy nézőként lép be a létesítmény területére, saját viselkedéséért vállal felelősséget. Szűkebb értelemben a dohányzás és/vagy alkoholfogyasztás csak az arra kijelölt hely(ek)en, meghatározott kereteken belül lehetséges. Emellett a rend és tisztaság fenntartása érdekében a szemetelés elkerülendő, a különböző hulladékok a létesítmény területén arra kijelölt hely(ek)re helyezendők.

(A fentieknek ellentmondó magatartási mintázatok súlyos szabálysértésnek minősülnek, melyek a létesítmény területéről való eltávolítást és kitiltást vonják maguk után.)

7.2. Foglalkozások látogatása

Ahogy az oktatási intézmények esetében is a gyermekekért, mint diákokért, létesítményünk területén – nevelési-sportoktatási intézmény lévén – az ott dolgozó személyek felelősek az egyesülethez tartozó egyes labdarúgókért. A foglalkozások során az arra kijelölt helyeken a gyermek edzésteljesítménye megtekinthető. Emellett azonban el kell fogadni, hogy a foglalkozás során az arra kijelölt, az egyesület vezetősége által kompetensnek vélt csapatvezető instrukciói a mérvadóak. Tehát mindenféle külső magyarázat, eligazítás, utasítás, a foglalkozásnak helyt adó labdarúgó pálya területére való belépés elsősorban a gyermek fejlődésének érdekében elkerülendő.

(Ellenkező esetek előfordulása esetén az illető személynek a csapatvezető és/vagy vezetőségi tagok megtilthatják a további foglalkozások látogatását.)

7.3. Szurkolói magatartás

Labdarúgó mérkőzéseken, foglalkozásokon és rendezvényeken a szurkoló szintűgy felel támogatott csapatának, annak vezetőinek és további szurkolóinak hírnevéért, mint a csapat tagjai. Az ezeken az eseményeken részt vevő néző a jó hírnév fenntartása érdekében azonban egyes egyedül saját viselkedéséért felelős, azért viszont teljes mértékben. Az egyes események alkalmával súlyos magatartásbeli vétségnek minősülnek nemzetiségre, vallási és nemi hovatartozásra vonatkozó sértő megnyilvánulások *(ezek a létesítmény területéről azonnali hatállyal való kitiltást vonják maguk után)*. Emellett a szidalmazás sem keltet jó benyomást a támogatott csapatról, az effajta megnyilvánulások elkerülése szintén ajánlottak.

7.4. Sporttársi együttműködés

A gyermek labdarúgási teljesítményének fejlődésében, labdarúgóvá válásában legalább ugyanakkora felelősséget kell vállalniuk a szülőknek, mint a játékosokkal foglalkozó egyes szervezeti tagoknak. Fontos, hogy tisztában legyen a szülő a labdarúgói életvitel (függetlenül annak szintjétől) alapvető elvárásaival, emellett segítse játékos palántáját abban, hogy ezt a gyermek a lehető legjobban elsajátítsa. Mindez a folyamatos informálódás mellett a szakemberekkel való együttműködést is igényli. Ennek felülete elsősorban a létesítmény, ahol a foglalkozások idején, illetve megbeszélés alapján különböző megbeszélte időpontokban az egyes csapatvezetők és/vagy vezetőségi tagok elérhetőek. Sporttársi magatartásra hivatkozva elvárt, hogy a szülő megfelelő módon nyomon kövesse gyermeke labdarúgói tevékenységét, valamint érintkezésbe kerüljön a létesítményen belül gyermeke első számú nevelőjével, a csapatvezetővel.

Végszó

Ez a kódex az egyesület működési kereteit meghatározó dokumentumok egyik kivonata, amely elsősorban az utánpótlás-nevelésben részt vevő labdarúgó játékosok, edzők és vezetők részére készült. Alapjait a Magyar Labdarúgó Szövetség által, minden a szövetség felügyeleti köre alá tartozó szervezetre általánosan és kötelezően érvényes, 2013-ban kiadott **Etikai kódex** c. kivonata adja. A dokumentumban található szabályzatok a kódex kiadásától kezdve annak módosítási, esetleg visszavonási időpontjáig hatályosak.

